

2 НАДЗЁННАЕ ДЛЯ ЎСЯГО СВЕТУ

26 ліпеня 2017 г.

ЗВЯЗДА

Айчынныя трактары будуць удасканальвацца — у тым ліку і ў экспартных мэтах

У савецкія часы Беларусь была прамысловым цэнтрам, дзе выраблялася вядомая ва ўсім свеце тэхніка. Так, мадэль трактара з Мінскага трактарнага завода нават знайшла сваё ўвасабленне на грашовай банкнотце В’етнама! Дзяржава, нягледзячы на эканамічныя цяжкасці 90-х, змагла захаваць заводы па вытворчасці сельскагаспадарчых машын, і цяпер, як і дзясяткі гадоў таму, наша тэхніка ездзіць па розных кантынентах. Аднак сітуацыя на рынках становіцца ўсё больш складанай, і важна як захаваць старых партнёраў, так і набыць новых. Перспектывы развіцця айчыннага трактарабудавання і стварэння новых мадэляў трактароў абмеркавалі ўчора ў Палацы Незалежнасці.

— Мне няма неабходнасці казаць пра значэнне гэтай галіны для Беларусі, — падкрэсліў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. — Яна закранае інтарэсы не толькі рэгіёнаў нашай краіны, але і ў цэлым усёй дзяржавы. Для сумежных прамысловых прадпрыемстваў гэта даволі важна, лакаматыў іх развіцця. Ад становішча спраў у сельскагаспадарчым машынабудаванні ў

многім залежыць работа ўсяго сельскагаспадарчага комплексу, эканомікі сельскай гаспадаркі. Гэта, натуральна, адбываецца і на сацыяльнай сфэры.

Урад унёс на разгляд Прэзідэнта прапановы наконт выпуску на базе «Амкадора» новых відаў трактароў у рамках ствараемага холдынгу па вытворчасці сельскагаспадарчых машын. Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што адпаведныя пытанні ўзнімаліся ўжо неаднойчы:

— Мая пазіцыя вам вядома. Меркаванні зацікаўленых бакоў, на жаль, разыходзяцца. Урад настойвае на рэалізацыі ўказанага праекта. Адсутнасць адзіных падыходаў развіцця трактарабудавання выклікае сур’ёзныя асцярогі. Таму ўстаікае пытанне: калі нехта на нечым настойвае, няхай растлумачыць і дакажа, што гэта той шлях, па якім мы павінны прайсці.

Мэта нарады — абмеркаваць прапановы і прыняць рашэнні, якія дазваляць выйсці нашым прадпрыемствам на больш высокі ўзровень, стварыць новыя канкурэнтаздольныя віды сельскагаспадарчых машын. Аляксандр Лукашэнка агучыў, на якія пытанні яму хацелася б пачуць адказы:

— Па-першае, якой бачыць урад стратэгію развіцця трактарабудавання?

У тэму

Віталь ВОЎК, міністр прамысловасці Беларусі, у размове з журналістамі паведаміў:

— Трактарабудаванне ў Рэспубліцы Беларусь будзе развівацца. У нас будзе і калёсны трактар, і гусенічны, і шарнірна-сучленены, і гідрафікаваны — гэта значыць, уся ланейка трактароў, якая сёння ёсць у свеце і якая карыстаецца попытам на пэўных рынках. Гэта галоўная задача: мы сёння пашыраем наменклатуру трактарнай тэхнікі для таго, каб павысіць экспартны патэнцыял краіны і нарэшце забяспечыць унутрыны рынак.

Міністр прамысловасці запэўніў: рынак ёсць — як унутры краіны, так і ў свеце. І тую нішу, якую мы маем ужо цяпер, трэба пашыраць. Падмурак для гэтага маецца.

Што да прамысловай вытворчасці трактароў на базе «Амкадора», то яна будзе запушчана тады, калі тэхніка пройдзе выпрабаванні.

— Думаю, на працягу года-двух мы ўбачым ужо прамысловую вытворчасць, — лічыць Віталь Воўк. — Да гэтага будуць вопытна-прамысловыя партыі. Эксплуатацыя пачнецца раней — можа нават у наступным годзе.

Матэматыка ўмацоўвае свае пазіцыі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На юрыдычным факультэце самы высокі прахадны бал (368) быў зафіксаваны на спецыяльнасці «эканамічнае права». Мяжа пасунулася на 9 пунктаў у параўнанні з папярэднім годам.

Сур’ёзная канкурэнцыя назіралася сёлета таксама і на факультэце прыкладной матэматыкі і інфарматыкі, дзе адбыўся істотны рост прахадных балаў. Да таго ж без экзаменаў сюды былі залічаны 26 чалавек (гэта пераможцы міжнародных і рэспубліканскіх алімпіяд). Прахадныя балы па асобных спецыяльнасцях размеркаваліся наступным чынам: «прыкладная інфарматыка» (кірунак — «праграмаеабезбячэнне камп’ютарных сістэм») — 372 (летась быў 364), «інфарматыка» — 360 (летась — 349), «актуарная матэматыка» — 352 (было 338), «камп’ютарная бяспека» (кірунак — «матэматычныя метады і праграмыныя сістэмы») — 352 (быў 335), «прыкладная матэматыка» — 341 (было 305), «эканамічная кібернетыка» — 335 (было 302).

Адказыні сакратар прыёмнай камісіі БДУ Вячаслаў Малафееў прагназаваў, што на некаторых спецыяльнасцях прахадныя балы ўзрастуць на 30—50 пунктаў, і не памыліўся. Так, на спецыяльнасць «радыёфізіка» прахаднымі сталі 295 балаў, а ў папярэднім годзе — 241; на спецыяльнасці «аэракасімічныя радыёэлектронныя і інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі» — 290 (быў 252); «фізічная электроніка» — 284 (быў 232); «камп’ютарная бяспека» (кірунак — «радыёфізічныя метады і праграма-тэхнічныя сродкі») — 317 (быў 288); «прыкладная інфарматыка» (кірунак — «інфармацыйныя тэхналогіі тэлекамунікацыйных сістэм») — 309 (быў 278).

Але лідарам па прыросце прахадных балаў стаў механіка-матэматычны факультэт. На асобныя спецыяльнасці прахадныя балы тут склалі: «матэматыка» (кірунак — «навукова-вытворчая дзейнасць») — 321 (у 2016 годзе — 260); «матэматыка» (кірунак — «навукова-канструктарская дзейнасць») — 314 (у 2016 годзе — 241); «механіка і матэматычнае мадляванне» — 293 (у 2016 годзе — 218); «матэматыка» (кірунак — «навукова-педагагічная дзейнасць») — 290 (у 2016 годзе — 214).

БДПУ ПРАЦУЕ НАД ЯКАСЦЮ

У Беларускам дзяржаўным педагагічным універсітэце пасяджэнне прыёмнай камісіі па залічэнні на бюджэтную форму навування адбудзецца 28 ліпеня. Але ўжо сёння ў прыёмнай камісіі ўніверсітэта кажуць аб паспяховасці прыёмнай кампаніі бягучага года.

Усяго ва ўніверсітэт было пададзена 3045 заяў, або амаль на 400 заяў больш, чым у 2016 годзе. Пры плане прыёму на дзённую бюджэтную форму навування ў 800 месцаў сярэдні конкурс па ўніверсітэце складае больш за 2 чалавекі на месца, а на асобныя спецыяльнасці ён перавышае 10 чалавек на месца. Школьныя медалістаў альбо ўладальнікаў дыплама ССНУ з адзнакай сярод абітурыентаў 171, выпускнікоў ліцэяў і гімназій — каля 300 чалавек.

— Значны рост прахадных балаў назіраецца практычна на ўсіх педагагічных спецыяльнасцях у нашым універсітэце, — каментуе адказны сакратар прыёмнай камісіі БДПУ Сяргей ЯКАВЕНКА. — На некаторых ён складае 50—80 пунктаў. На 80% спецыяльнасцяў будуць залічаны абітурыенты, якія набралі не менш як 250 ба-

лаў. На шэрагу спецыяльнасцяў прахадны бал перавысіць адзнаку ў 330.

На факультэтах: філалагічным, фізічнага выхавання, а таксама эстэтычнай адукацыі яшчэ праходзяць унутраныя выпрабаванні. Але ўжо зараз можна казаць пра тое, што прахадны бал на некаторых спецыяльнасцях гэтых факультэтаў будзе не ніжэй за 300.

Прыёмная кампанія 2017 года адметная яшчэ і тым, што ўпершыню ва ўніверсітэце паступаюць выпускнікі профільных педагагічных класаў. На працяг двух гадоў яны асвойвалі факультатыв «Уводзіны ў педагагічную прафесію», спрабавалі сябе ў ролі педагогаў, працуючы з малодшымі школьнікамі.

Сёлета падалі заявы ў БДПУ і паспяхова прайшлі гутаркі без прад’яўлення сертыфікатаў ЦТ 107 выпускнікоў педагагічных класаў. 20 працэнтаў з іх скончылі ліцэі і гімназіі.

— Сярэдні бал атэстата ў гэтай катэгорыі нашых абітурыентаў ад 9 і вышэйшы. Па профільных падметах яны павінны былі мець адзнаку ў атэстаце не менш як 8 балаў. Многія з іх з’яўляюцца пераможцамі алімпіяд і конкурсаў, займаюцца грамадскай дзейнасцю. Гэта добра падрыхтаваныя і матываваныя абітурыенты, якія ўжо са школы рыхтаваліся стаць настаўнікамі, — падкрэслівае з задавальненнем Сяргей Якавенка.

А РАПТАМ ПАШАНЦУЕ?

І ўсё ж такі прасочваюцца сёлета і даволі сумныя тэндэнцыі, калі на вышэйшую адукацыю, прычым на бюджэтную форму навування, прэтэндуюць і абітурыенты з вельмі нізкімі баламі. Інакш як яшчэ можна растлумачыць той факт, што свае дакументы заўяўляюць у прыёмныя ка-

Бо прыватныя пытанні ў развіцці таго ці іншага віду трактароў, нават тых, што, магчыма, запатрабаваны на міжнародных рынках, на ўнутраным рынку, нельга прымаць без агульнай канцэпцыі. Па-другое, якая сёння эканамічная сітуацыя на «Амкадоры» і МТЗ? У чым сутнасць прапановы аб стварэнні холдынга па вытворчасці сельскагаспадарчых машын, ці ўзаемазвязана яна з дзеючымі ў краіне вытворчасцямі?

Галоўнае пытанне, агучанае кіраўніком дзяржавы: ці трэба нам брацца за стварэнне новых тыпаў трактароў?

— Калі так, то на якой базе іх развіваць? — удакладніў Прэзідэнт. — На базе школы трактарабудавання, якая ёсць, або ствараць новую школу? Хоць на «Амкадоры» ёсць асобныя элементы падобнага вопыту.

Так, распрацоўка новых мадэляў і выпуск новых трактароў павінны павялічыць нашы экспартныя пастаўкі сельскагаспадарчай тэхнікі. Кааперацыя ж «Амкадора» і МТЗ дасць магчымасць абодвум прадпрыемствам абменьвацца перадавым вопытам.

Пры гэтым, як падкрэсліў кіраўнік дзяржавы, трэба мець на ўвазе, што неадравае канкурэнцыя краіне не патрэбна.

— Больш за тое, не хацелася б нездаровага ператоку кадраў з аднаго прадпрыемства на другое, — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

У той жа час Прэзідэнт станоўча ацаніў той факт, што ўрад прадставіў праект па развіцці трактарабудавання менавіта з разлікам на кітайскія крэдыты:

— Тое, што нарэшце ўрад пачынае прапаноўваць праекты, як я разумею, па кітайскіх крэдытах, звязаных з матэрыяльнай вытворчасцю, — гэта ўжо добра. Таму што матэрыяльная вытворчасць дае аддачу, прыбытак і акупнасць крэдытаў. У адваротным выпадку мы ўсе гэтыя крэдыты можам клапасці на бюджэт і потым надарвацца: яны акажуцца непад’ёмнымі для нашага бюджэту.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

yushkevich@zviazda.by

місіі маладыя людзі, якія маюць у суме за тры сертыфікаты плюс сярэдні бал атэстата, менш як 100 балаў? Для прыкладу, у Ваеннай акадэміі з такімі баламі абітурыенты спадзюцца паступіць на спецыяльнасці «кіраванне мотастралковымі падраздзяленнямі» і «кіраванне танкавымі падраздзяленнямі». У Беларускім дзяржаўным тэхналагічным універсітэце на «ляснаую гаспадарку» падалі свае дакументы 8 чалавек, якія маюць менш як 100 балаў, на спецыяльнасць «тэхналогія электрахімічных вытворчасцяў» — 2 чалавекі з такімі ж «бліскучымі» сертыфікатамі. Абітурыент, які мае менш як 110 балаў, марыць паступіць у БДТУ на «паліграфічнае абсталяванне і сістэмы апрацоўкі інфармацыі», а абітурыент, які не дацягнуў да 130 балаў, замхнуўся «на эканоміку і кіраванне прадпрыемствам». Гэта пры тым, што на 22 бюджэтных месцы на гэтай спецыяльнасці прэтэндуюць 83 чалавекі.

Вельмі нізкія прахадныя балы назіраюцца на шэрагу спецыяльнасцяў у Віцебскім дзяржаўным тэхналагічным універсітэце: «канструяванне і тэхналогія вырабаў са скуры» — 130, «аўтаматызацыя тэхналагічных працэсаў і вытворчасцяў» — 145, «вытворчасць тэкстыльных матэрыялаў» — 122, «вытворчасць вырабаў на аснове трохмерных тэхналогій» — 163. Затое патрэбы ў дадатковым наборы тут сёлета няма. Не без проблем, але ўсе бюджэтных месцы запоўніліся.

Наступны этап прыёмнай кампаніі — падача дакументаў на платную форму навування. Тэрміны залічэння ў ВНУ сілавых ведамстваў на платную форму навування — па 2 жніўня, у творчых ВНУ — па 3 жніўня, у сельскагаспадарчых і іншых ВНУ — па 6 жніўня.

Надзея НІКАЛАЕВА.

nikalaeva@zviazda.by

■ Ва ўрадзе

Разабрацца з праблемамі на месцы

Выязное пасяджэнне Прэзідыума Савета Міністраў адбылося ўчора ў Барысаве. Дэлегацыя на чале з прэм’ер-міністрам Андрэем КАБЯКОВЫМ наведала буйныя прадпрыемствы Барысаўскага раёна, а таксама разгледзела шэраг найбольш праблемных пытанняў. Прадстаўнікі міністэрстваў азнаёміліся з ходам рэалізацыі інвестыцыйнага праекта па зборцы легкавых аўтамабіляў «БЕЛДЖЫ». Таксама не абышлі бокам рэканструкцыю ампульнай вытворчасці на хрустальным заводзе і праект па інвеставанні ў развіццё завода «Аўтагідраўзмацняльнік».

Як адзначыў прэм’ер-міністр, падобныя паездкі не з’яўляюцца чымсьці незвычайным. «Кіраўнік дзяржавы паставіў задачы ўраду прыняць неабходныя меры па развіцці буйных рэгіянальных цэнтраў накішталь Оршы, Барысава, Баранавіч, Бабруйска. Мы вызначылі для сябе такі фармат работы, пры якім вывучаем праблемы на месцах падчас выязных пасяджэнняў, што лічым найбольш комплексным падыходам», — растлумачыў Андрэй Кабякоў.

Паводле яго слоў, Барысаўскі раён мае вялікі патэнцыял, які не задзейнічаны ў поўнай меры ў эканамічным развіцці. Пры гэтым ён з’яўляецца адным з цэнтраў развіцця Мінскай вобласці. Рэгіён — найбуйнейшы транспартны вузел з развітой сацыяльнай інфраструктурай. На тэрыторыі раёна працуе 40 прамысловых прадпрыемстваў. Яго доля ў абласным аб’ёме прамысловай вытворчасці за пяць месяцаў сёлета складае 10,9%. Сярод раёнаў Мінскай вобласці па гэтым паказчыку ён займае 3-е месца. Таксама рэгіён займае 3-е месца па знешнегандлёвым абароце.

Менавіта тут будзецца завод па зборцы легкавых аўтамабіляў «Geely». Перад прадпрыемствам стаяць амбіцыйныя задачы па вытворчасці 60 тысяч адзінак тэхнікі ў год і пастаўцы 90% прадукцыі на расійскі рынак. Варта адзначыць, што пры запуску ўзровень лакалізацыі вытворчасці складае 14%. Спецыялісты адзначаюць, што да лістапада яны збяруць рухавік на Барысаўскім заводзе аўтатрактарнага электраабсталявання, які дазволіць давесці ўзровень лакалізацыі да 30%. З такой умовай аўтамабілі бесперашкодна змогуць прадавацца на тэрыторыі ЕАЭС.

Міністр эканомікі Уладзімір ЗІНОЎСКІ падкрэсліў, што ёсць шэраг раёнаў у краіне, якія патрабуюць да сябе сур’ёзнай увагі. «На жаль, нашы міністэрствы ўздзяляюць асабліваю ўвагу толькі тым прадпрыемствам, якія займаюць галоўнае месца ў холдынгах. Важна, каб міністэрства прамысловасці, канцэрны, аблвыканкамы аднолькава глядзелі на ўсе прадпрыемствы. Гэта дапаможа разабрацца ў сутнасці справы і аказаць неабходную дапамогу. Урад праводзіць другое такое пасяджэнне для эфектыўнага прыняцця неабходных рашэнняў па павышэнні канкурэнтаздольнасці прадпрыемстваў і для развіцця малаго і сярэдняга бізнесу. Акрамя таго, сёння пастаўлена задача забяспечыць поўную занятасць насельніцтва. Для гэтага трэба ацаніць з пункту гледжання бізнес-планавання шэраг прадпрыемстваў», — лічыць міністр эканомікі.

Уладзімір Зіноўскі падзяляе меркаванне **намесніка старшыні Барысаўскага райвыканкама Леаніда ВАРОНІЧА** ў пытанні перспектывнасці прадпрыемства «Аўтагідраўзмацняльнік». Сёння яно мае патрэбу ў пераўзбраенні, для чаго распрацаваны інвестыцыйны праект.

Генеральны дырэктар барысаўскага завода «Аўтагідраўзмацняльнік» Васіль ЛАЎНІК адзначыў, што згодна з інвестыцыйным праектам заводу патрэбна сума ў 34 млн долараў. «Праект разлічаны на тры этапы рэалізацыі. Ён прадугледжвае захаванне рынкаў збыту нашай прадукцыі. Сёння завод з’яўляецца адзіным вытворцам сістэм рулявога кіравання для вялікагрузных аўтамабіляў і аўтобусаў на постсавецкай прасторы. Мы цалкам камплектуем нашымі сістэмамі КамАЗ, ГАЗ, ПАЗ і шэраг іншых вядомых прадпрыемстваў. Сёння на гэтых прадпрыемствах распрацоўваюцца новыя віды аўтатэхнікі, якія патрабуюць новыя сістэмы ад нас. Таму мадэрнізацыя і стварэнне новых распрацовак цяпер як ніколі важныя», — растлумачыў Васіль Лаўнік.

Сродкі на закупку новага абсталявання збіраюцца знайсці ў інавацыйным фондзе Міністэрства прамысловасці і аблвыканкаме. Пры гэтым Андрэй Кабякоў падкрэсліў, што грошы павінны выдзяляцца рацыянальна. «Трэба разумна ствараць прадукцыю з максімальным эфектам імпартазамышчэння і выкарыстоўваць кааперацыйны падыход, калі шэраг камплектуючых будзе стварацца на магутнасцях іншых заводаў, каб не ўкладваць грошы ў вытворчасць, якая будзе дубляваць існуючыя ў краіне аналагі. Неабходна дакупляць толькі тое абсталяванне, у якім ёсць вострая патрэба. Задача зрабіць прадпрыемства кампактным і знізіць яго выдаткі. Акрамя таго важна знайсці іншыя кірункі ў вытворчасці сумесна з вядучымі прадпрыемствамі краіны», — падкрэсліў прэм’ер-міністр.

Паводле статыстычных зводак, у Барысаўскім раёне няшмат праблемных прадпрыемстваў. Па некаторых з іх плануецца вырашыць пытанне аб рэструктурызацыі даўгоў. Як адзначыў **намеснік старшыні Барысаўскага райвыканкама Леанід ВАРОНІЧ**, большасць прадпрыемстваў развіваецца дынамічна. «Паспяхова рэалізаваны 31 інвестыцыйны праект за 2011—2016 гады. Сёлета плануецца 12 буйных інвестыцыйных праектаў», — праінфармаваў ён.

На стратэгію па развіцці Барысаўскага раёна ў 2017—2020 гадах ускладаюцца вялікія надзеі. Вектар абраны. Вынік пакажа час.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

